

O'zMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

ACTA NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2024
1/4/1

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinnbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Yunusova X.E. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – ff.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKEENT – 2024

MUNDARIJA

Tarix

Abbasov B. XX asr o‘rtalarida Farg‘ona vodisida ko‘chirilgan aholining yangi sharoitga moslashishi.....	4
Akminnizova G. Otrazhenie torgovyx praktik i kucechestva v Karakalpakskom fol’klore	7
Ahmedova N. Muhammad Yusuf Bayoniyning Xiva adabiy muhitida tutgan o‘rni	10
Djumanov S. Mustaqillik yillarda Imom Moturidiy merosining o‘rganilishi va uning diniy qadriyatlarimizni tiklashdagi o‘rni. 13	
Jalilov D. Sopolli madaniyatiga dasht aholisi madaniy ta’siri: tarixshunoslik masalalari (1970-1999-yillar ilmiy ishlari misolida)	16
Qodirov N. Siyosiy partiyalar “Yoshlar qanotlari”ning yoshlar ijtimoiy faolligiga ta’siri	20
Qurbanov B. O‘zbekistonda haj ziyyoratining qayta tiklanishining tarixiy bosqichlari	24
Ochilova O. O‘rta Osiyo xonliklaridagi mashhur tabiblar faoliyati	27
Sabitova K. Problema neudovlektoritel’noy podgotovki pedagogicheskikh tekhnikumov v Uzbekistane v period 1932-1936 gg. i puti ee resheniya	30
Tilavova M. Rossiya imperiyasi va Buxoro amirligi o‘rtasida ziddiyatlarning kuchayishi	34
Toshturov Sh. Mingyllik rivojlanish maqsadlari doirasida O‘zbekistonda ekologik barqarorlikni ta’milash masalalari.....	37
Usarov U. XIX asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshlarida Toshkentning sug‘orish ishlariga oid ba’zi mulohazalar	40
Ergashev U. Temir-qapig‘ – Sug‘d va Tohariston orasidagi tarixiy tog‘ guzari	43
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdullaeva S., Yuldasheva M. Dual ta’lim – afzalliklar va muammolar.....	46
Abdullayeva F., Umarova Z., Rashidov A. Zamonaviy moda tendensiyalarining soha doirasidagi ta’lim jarayonlari modernizatsiyasidagi aktualligi.....	49
Abduraimov I. Integrativ yondashuv asosida tarix fani o‘qituvchilarini kasbiy rivojlanish metodikasini takomillashtirish	52
Akramov K. Kotej tipidagi va jamoat binolarini loyihalash estetikasi.....	55
Amanulla Z. Teaching methodics of Russian in China and in other countries teaching written translation competence of chinese and russian languages (for example of the China)	58
Anorboyev Q. Tibbiyot oliv ta’lim muassasalarida biofarmatsiya fanini o‘qitishda talabalarning integrativ kasbiy kompetentligini rivojlantirish.....	61
Arapbayeva D. Shaxs milliy g‘ururning folklor san’atida namoyon bo‘lishi	64
Arapbayeva D. Ajrashish ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida	67
Arushanova M. Yangi O‘zbekistonda turizmi rivojlanishida Islom Karimov muzeyining o‘rni	70
Atajonova A. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining mediasavodxonligini rivojlantirish	73
Axmatova G. Gender yondashuv asosida ayol va erkakning jamiyatdagi o‘rni	76
Axmedova D. Yangi O‘zbekiston yoshlari-kelajagimiz poydevori	79
Axmedova M. Noto‘liq oilaning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	82
Ahmadaliev S. Ta’lim tizimida tarbiyaviy ishlarni tashkil etishning pedagogik zarurati	85
Bahronov B. Jadid ma‘rifatchiligining ijtimoiy-falsafiy rivojida Abdulla Avloniying xizmatlari	88
Bekkiyeva N. O‘smirlarda diniy tushunchalarning shakllanishida huquqiy madaniyatni psixologik xususiyatlari	91
Berdikulova S. Jamiyat milliy taraqqiyotida ijtimoiy normalarning ijtimoiy-falsafiy jihatlari	94
Bobanov X. Ontogeneza psixologik madaniyat rivojlanishining ijtimoiy-psixologik omillari	97
Burkhonov Sh. Martin Heidegger’s profound inquiry into the moral and practical dimensions of pure existence.....	100
Yoqubjonov Sh. Ommaviy axborot vositasi – siyosiy kommunikatsiyaning asosiy faktori sifatida	103
Ikramov I. Jamiyatda milliy ijtimoiy xotiraning shakllanish mehanizmlari	106
Irisova S., Suyarov Z., Mamatov B. Maktabgacha yoshdagи bolalarga steam xalqaro dasturini qo‘llash metodikasi	109
Ismanova A. Ota-onalarning pedagogik madaniyatini oshirish-yoshlar tarbiyasining zamonaviy muhim usuli sifatida	112
Kadirova F. Development of reading abilities	115
Qarshiyev N. Markaziy Osiyoda davlatlarida siyosiy partiyalarning genezisi va ularning mafkuraviy yo‘nalishdagi faoliyatining shakllanishi	118
Latibjonov R. Pedagoglarning kasbiy faoliyatida kommunikativ ko‘nikmalarni rivojlanishning ahamiyati	122
Mamatkarimova B. Texnik yo‘nalishdagi talabalarning professional leksikasini takomillashtirishda integrativ yondashuvdan foydalanish asoslari	125
Mardankulov J. Matematika ta’limi natijalarini baholash va diagnostika qilish uchun test usuli va vositalardan foydalanish... 128	
Maxmudova A. Zamonaviy jamiyatda bioetikaning asosiy muammolar	131
Muxammediyeva X. Bo‘lajak o‘qituvchilarda konfliktologik kompetentlikni rivojlanishda pedagogik-psixologik fanlarning imkoniyatlari	134
Nimatova M. Kredit-modul tizimida maktabgacha ta’lim yo‘nalishlarida mustaqil topshiriqlar tuzish usullari	136
Nishonova N. Boshqaruvda xotin-qizlarning qobiliyati: mulohaza va takliflar	139
Otaqulov Sh. Gender tenglikni ta’milashning asosiy tamoyillari	142
Payzibayeva M. Boshlang‘ich sinflarda tarbiya fani asosida o‘quvchilarni ma’naviy dunyoqarashini shakllantirish usullari	145
Pardayeva K. Raqamli ta’lim va innovatsion texnologiyalar sharoitida maktabgacha yoshdagи bolalar nutqini o‘stirish metodikasi	148
Rahimova G. Oilaviy hayot dinamikasida shaxs inqirozlarining oila mustahkamligiga psixologik ta’siri	151
Reymbaeva R., Ernazarov A., Daryabaeva A. Talaba-yoshlarning ijtimoiy faoliyati hamda vatan oldidagi mas’uliyati	154
Saidova M. Xarizmatik shaxslarning sotsial qiyofasi	157
Saparboyev K. O‘zbekistonda xavfsizlikni ta’milashning konstitutsiyavii asoslari	160
Saparov B. Yoshlarda vatanparvarlik tuyg‘usini shakillantirish omillari	163
Sobirov D. Maqsadli ta’lim asosida talabalarning mustaqil ishlarni takomillashtirish metodikasi	166
Sodirjonov M. Zamonaviy o‘zbek jamiyatida ijtimoiy transformatsiyaning etnosotsiologik omillari	170
Soyipov S. “Ravzat ush-shuhado” dostonida she’riy san’atlarning qo‘llanilishi	173
Soliyev U. Ingliz tilida sohaviy matnlarni o‘rgatishda yuzaga keladigan qiyinchiliklarni bartaraf etish usullari	176
Taxirova M. Projekтирование целей обучения	179
Tilabjonova S. Pedagogik amaliyotni o‘tkazishning zamonaviy usullari	182
To‘ymanova I. Talabalarda til o‘rgatish jarayonini “Pen pal” asosida loyihalash metodikasi	185

Xasanova S. Maktabgacha yoshdagich bolalarda xavotirlanishni psixodiagnostik tahlili.....	188
Xoldorova M. Elektron ta'limgoschalar asosida bo'lajak muhandislarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish	191
Xoliqova R. Ona tili ta'limida o'quv topshiriqlarini lingvodidaktik kompetensiyalar asosida rivojlantirish	195
Khujaakhmatova Q., Muradova S., Habibulloyeva G. Using innovative technologies in teaching FL to esp learners	198
Xuramova F. Mobil texnologiyalardan foydalanib ta'limgoschalarini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	200
Xayitmurodova S. Talaba-yoshlarni tafakkurini shaklantirishda pedagogik texnologiyalarning ahamiyati	203
Xakimova I. Sog'lam shaxs hayotida psixologik xizmatning o'rni	206
Halimov Sh. Insoniyat madaniy faoliyatini integratsiyasining falsafiy tahlili	209
Hoshimxonov M. Mashrabning taxalluslari va hasbi holi	211
Shamsutdinova N. Ibn sinoning "Risola ut-tayr" asarida tasavvuf mohiyati	214
Shermuhammedov A., Shermuhammedova N. Sport takomillashuviga guruh futbolchilarining o'quv-mashg'ulot yuklama parametrlarining musobaqa yuklama parametrlariga nisbatan mutanosibligini tadqiq etish	217
Ergasheva S. Madaniyat san'at sohasi menejmenti fanini o'qitish metodikasi	220
Eshbekov D. Davlat boshqaruvida parlament institutining o'rni va ahamiyati	222
Yuldashev F. Philosophical aspects of studying youth needs and interests in social life	225
Yusubov J. O'zbekistonda davlat xizmati sohasida kadrlar tayyorlash tizimining takomillashtirilishi	228
Filologiya	
Abduqayumova S. Semantic features of english idioms with flower component	231
Abdurakhmonov M., Vokhidov A. Ergonyms of educational and cultural spheres in Shakhhrisabz	234
Avlakulov J. Problemy issledowania onomasticheskogo prostranstva uzbekskogo jazyka	236
Akbayeva X. Chet tili darslarida innovatsion texnologiyalardan foydalanish	239
Alihonova M. Diachronic approach towards food technology terminology	242
Asatjanova I. Ahmad Tabibiy g'azallarining vazn xususiyatlari	245
Akhmedov P. Khudozhestvennoe osvetschenie problemye technofobii v sbornike russkikh povestey "Ya, robot" Ayzeka Azimova	248
Achilova M. Shaxslararo munosabatlarda empatiya hissi ahamiyatining ilmiy adabiyotlarda o'rganilganlik holati	251
Baxadirova M. The gender factor in women's and men's linguistic worldviews	255
Berdiyeva N. Ingliz va o'zbek adabiyotida funktsional chegaralangan so'zlarning qo'llanishi va tahlili	258
Berdimurodov A. Nemis va o'zbek tillarida inkor gaplarning yasalishi va inkorni ifodalovchi so'zlarning semantik xususiyatlari	261
Biksaliyeva R. Productive word-forming affixes in the russian and uzbek languages as a means of reflecting socio-cultural realities	264
Bobokalonov O. Ziddiyat kontentli leksemalar va antonimlar paradigmasi farqli jihatlar	267
Davletov K. Fransuz va o'zbek tillarida qo'rquv konseptiga kiruvchi sifatlar tasnifi	270
Davronova Z., Azamjonova S. Peculiarities of national and cultural realities in uzbek works translation into french language (on the example of Chulpan's novels "Day and night" and Aibek's "Navoi")	274
Djafarova D. Tilshunoslikda "Tariixiy xotira"ga oid frazeologik birliklarning fransuz va o'zbek tillarida tahlili	277
Jo'raev J. "Gulshan ul -asror" qo'lyozma nuxsalarida Amir Temur va unga chizilgan miniatyuralar talqini	280
Jurayeva M. Basic principles of studying language phenomena in cognitive linguistics	284
Zoxitova N. Internet nashrlarning migratsiya mavzusini yoritishida til xususiyatlari	287
Ibragimov A. Orzu Urganjiyning Fuzuliya taxmislari	291
Kamolova S. O'zbek antoponimlarining baddiy matnlarda lug'aviy ma'nolarining ifodalananishi	294
Kayumova M., Ismatullayeva N. Haldun Taner ijodida dramatik janrnning o'rni	297
Qudratova S. Hikoya janrining asosiy belgilari va tabiat	300
Matkarimova A., Yuldasheva D. Muloqotda shaxsiy munosabat kategoriysi	303
Mirsanov G., Qarshiyeva Sh. Ingliz tili ergativ fe'llarining o'rganilish masalalari	306
Misirov S. Ingliz tilida pedagogika va psixologiya yo'naliishi talabalarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda sohaviy matnlarni o'qishni o'rgatish metodikasi	309
Muxtorova U. Chingiz Aytmatov asarlarida inson va qismat tushunchasi	312
Nabiyeva N. O'zbek ayollar she'riyatida hijron motivi	315
Navruzova N. So'zning semantik tuzilishida konnotativ ma'nuning ahamiyati	318
Namazova M. O'tkir Hoshimov asarlarida inson ruhiyati tasviri	321
Namozova F. Lingvosensorika – zamonaviy o'zbek tilshunosligining istiqbolli yo'naliishi sifatida	324
Norova R. O'zbek va ingliz adabiy ertaklarida sehrli vositalarni qo'llashda milliy folklorning o'rni	327
Ortikova M. Today, uzbek and english are mandatory units of language expressing relationships	330
Primov A. Badiiy adabiyot va folklorizm (Abdulla Qodiriyas misolida)	333
Pulatova S. A window into Nabokov's mind through his novel "Ada"	336
Saydalieva N. Formation of written written translation competence during teaching chinese in Uzbekistan	339
Safoyeva S. Well so'zning diskursiv-pragmatik ma'nosи. Kino diskursida tarkibiy zanjir sifatida	342
Siddikova I. Stomatologik terminlarning shakllanishida intralingvistik va ekstralengvistik omillar	345
Tojiyeva K. Tilshunoslikda so'z va terminning o'zaro munosabati	349
Tuychiyev S. Gapning sintaktik tahlliliga yangicha yondashuvlar haqidagi ayrim mulohazalar	353
O'rmonova N. Qur'on Karim tarjimasi muammolari	356
Usmonova M. Ingliz tilida "Boylukning paydo bo'lishi va qashshoqlik tasviri" tushunchalarining leksik va semantik xususiyatlari	359
Xotamova P. Ingliz va o'zbek tillarida sof substansial possessiv sintaksemaning ifodalananishi	362
Shermamatova S. Adabiyotshunoslikda motiv tushunchasi va uning genezisi	365
Shomurotova Ch. Isajon Sultanning "Alisher Navoiy" asari syujetida plastik tasvir xususiyatlari	368
Shukurova S. Examining suicidal motifs in western and eastern literature: a cross-cultural comparative analysis	372
Elov B., Alayev N., Yodgorov U. Tematik modellashtirishning zamonaviy usullari	375
Yuldasheva D. E.Sapir's contribution to the development of linguistic typology	379
Юлдашева Ф., Темирова Ш. Эволюция языка: исторические и современные тенденции	382
Yuldasheva N. Gap qoliplari voqelanishida etnomadaniy omillar ta'siri xususida	385